ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগ আৰু আন এজন

বনাম

ড.আৰ. মনমোহন সিং আৰু অন্যান্য।

প্ৰথম ডিচেম্বৰ, ১৯৯৯

[ন্যায়াধীশ এছ্.পি. ভৰুচা, আৰ.চি. লাহোটি আৰু এন ছান্টোছ্ হেগডে]

নিৰ্বাচন:

জনগণৰ প্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫০-ধাৰা ২০ (৪),(৫) আৰু (৭)- "সাধাৰণ বাসিন্দা"-ঘোষিত কাৰ্যালয়ৰ ধাৰী তেওঁৰ "সাধাৰণ বাসস্থান" সম্পৰ্কীয় বক্তব্য-নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াৰ হাতত ইয়াৰ বিপৰীত কোনো প্ৰমাণ নথকা - "সাধাৰণ বাসস্থান" ঘোষণাৰ শুদ্ধতাক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা তদন্ত- বৈধতা-কয় ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণ নাথাকিলে প্ৰশ্ন কৰিব নোৱাৰি - "সাধাৰণ বাসস্থান" সম্পৰ্কীয় তদন্ত বাতিল-নিৰ্বাচক পঞ্জীয়ন নিয়ম, ১৯৬০।

প্ৰতিবাদী নং ১ অসমৰ ৫২ নং দিছপুৰ বিধানসভা সমষ্টিৰ পৰা ৰাজ্যসভালৈ নিৰ্বাচিত হৈছিল। তেওঁ ১৯৬০ চনৰ নিৰ্বাচক পঞ্জীয়ন নিয়মৰ ৭ নং নিয়মৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত প্ৰ-পত্ৰ নং ১ দাখিল কৰি কয় যে যদিহে তেওঁ কেন্দ্ৰীয় কেবিনেট মন্ত্ৰী হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে তেওঁ উল্লেখ কৰা ঠিকনাত উক্ত সমষ্টিটোত 'সাধাৰণভাৱে বাসিন্দা' হলহেঁতেন। তেওঁৰ ঘোষণাক লৈ সন্দেহ কৰি জাননী জাৰি কৰা হয় আৰু তদন্ত আৰম্ভ কৰা হয়। প্ৰতিবাদী নং ১য়ে লখ আবেদন দাখিল কৰি তদন্তৰ শুদ্ধতাক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছিল যিটো উচ্চ ন্যায়ালয়ে অনুমতি দিছিল। সেয়েহে বৰ্তমানৰ আবেদন খন কৰা হৈছে।

আবেদন খাৰিজ কৰি আদালতে কয়:

১.১. তদন্ত আৰু প্ৰতিবাদী নং ১ৰ "সাধাৰণ বাসগৃহ"ৰ সৈতে জড়িত সকলো জাননী আৰু আদেশ বাতিল কৰা হৈছে। (৭৯-চি)

১.২. জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫০ৰ ২০ নং ধাৰাত উপ-ধাৰা (৪)ৰ অধীনত ঘোষিত পদবী গ্ৰহণ কৰা ব্যক্তিক আইন অনুসৰি যিকোনো তাৰিখতে সাধাৰণতে বাস কৰা সমষ্টিৰ সাধাৰণ বাসিন্দা বুলি গণ্য কৰা হয় কিন্তু তেওঁ এনে ঘোষিত পদবী গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে। ইয়াৰ বাবে ধাৰা ২০ৰ উপ-ধাৰা (৫)ৰ কাৰণে ঘোষিত পদৰ ধাৰীৰ বক্তব্য, প্ৰপত্ৰত দিয়া আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি পৰিৱৰ্তন কৰা, বিপৰীত প্ৰমাণৰ অভাৱত শুদ্ধ বুলি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব"। গতিকে এইটো স্পষ্ট যে ঘোষিত পদৰ ধাৰীৰ বক্তব্য সদায় শুদ্ধ বুলি মানি লব নালাগে। ইয়াৰ ওপৰত প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব পাৰি, কিন্তু যদিহে নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াৰ হাতত "ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণ" থাকে। গতিকে ঘোষিত কাৰ্যালয়ৰ ধাৰীয়ে তেওঁৰ সাধাৰণ বাসস্থানৰ বিষয়ে দিয়া বক্তব্যৰ শুদ্ধতাক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিবলৈ নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াজনৰ হাতত ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণ থাকিব লাগিব। ঘোষিত পদৰ ধাৰীৰ বক্তব্য গ্ৰহণ নকৰাৰ পূৰ্বচৰ্ত সেয়া। যদি নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াৰ হাতত এনে প্ৰমাণ থাকে, তেন্তে তেওঁ সেই অনুসৰি কোনো ঘোষিত পদৰ ধাৰীক অৱগত কৰিব লাগিব, আৰু এনে প্ৰমাণৰ বিষয়বস্তু উল্লেখ কৰিব লাগিব যাতে ঘোষিত পদৰ ধাৰীয়ে তাৰ পিছত হ' বলগীয়া তথ্যৰ তদন্তৰ সময়ত ইয়াক খণ্ডন কৰিব পাৰে। গোচৰৰ তথ্যৰ ওপৰত তদন্ত "সিদ্ধান্ত" ল'ব লাগিব; ইয়াৰ অৰ্ধ-ন্যায়িক চৰিত্ৰ স্পষ্ট। [৭৭-এফ, এইচ; ৭৮-এ-বি]

১.৩. এই গোচৰটোত প্ৰতিবাদী নং ১ প্ৰাসংগিক সময়ত এনে এজন পদত থকা ব্যক্তি আছিল যাৰ ক্ষেত্ৰত ধাৰা ২০ৰ উপ-ধাৰা (৪), (৫) আৰু (৭)ৰ বিধান প্ৰযোজ্য আছিল।৩ নং প্ৰতিবাদীৰ পত্ৰৰ দ্বাৰা তদন্ত আৰম্ভ কৰা হৈছিল য'ত ১ নং প্ৰতিবাদীক তেওঁৰ "প্ৰ-পত্ৰ নং ১ত উল্লেখ কৰা সাধাৰণ বাসস্থানৰ দাবী"ৰ সমৰ্থনত

প্ৰমাণ দাখিল কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল। ১ নং প্ৰ-পত্ৰত দাবীটো ১ নং প্ৰতিবাদীয়ে দাখিল কৰিছিল যেতিয়া তেওঁ ইতিমধ্যে কেবিনেট মন্ত্ৰী আছিল আৰু এইদৰে ঘোষিত পদৰ ধাৰী আছিল। তাত তেওঁৰ বক্তব্যক ধাৰা ২০ৰ উপধাৰা (৪) আৰু (৫)ৰ প্ৰকৃত ব্যাখ্যাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ৩ নং প্ৰতিবাদীয়ে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব পাৰিলেহেঁতেন, যদিহে তেওঁৰ হাতত ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণ আৰু ৩ নং প্ৰতিবাদীৰ হাতত আছিল ১ নং প্ৰতিবাদীক সেই তথ্য আৰু এনে প্ৰমাণৰ বিষয়বস্তুৰ বিষয়ে অৱগত কৰিছিল। ৩ নং প্ৰতিবাদীয়ে ইয়াৰ বিপৰীত কোনো প্ৰমাণ পোৱাৰ কথা একোৱেই নাই, আৰু তেওঁ নিশ্চয়কৈ নিজৰ পত্ৰখনত তেনেকৈ উল্লেখ কৰা নাছিল। দৰাচলতে তেওঁ ১ নং প্ৰতিবাদীক প্ৰমাণ দাখিল কৰিবলৈ আহ্বান জনায়। প্ৰপত্ৰ নং ১ ত প্ৰতিবাদকাৰী নং ১ ৰ বক্তব্যক, সেয়েহে, প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব পৰা নাছিল আৰু এই হৈ কৰা তদন্ত আইনগতভাৱে বেয়া। [৭৭-চি; ৭৮-গ, ডি, ই)

১.৪. যিকোনো পৰিস্থিতিতেই তেতিয়াৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ নিৰ্দেশৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি তদন্ত আগবঢ়াই নিব নোৱাৰিব। এই আদেশত চলি থকা তদন্তৰ তথ্যৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছিল, যাৰ বিষয়ে ১ নং প্ৰতিবাদীৰ কোনো জাননী নাছিল। ইয়াৰ পৰা ইয়াৰ পৰা "অনুমান" লোৱা হৈছিল যিবোৰ উত্তৰদাতা নং ১ৰ প্ৰতি অতি বিৰূপ আছিল। ইয়াৰ পিছত ই ৩ নং প্ৰতিবাদীক তদন্ত চলোৱাৰ সময়ত আৰু ইয়াৰ ওপৰত চূড়ান্ত আদেশ দিয়াৰ সময়ত আদেশত উত্থাপন কৰা তথ্যসমূহৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিবলৈ আৰু যথাযথভাৱে লক্ষ্য ৰাখিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে। ৩ নং প্ৰতিবাদীক তেতিয়াৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ অধীনস্থ আছিল আৰু ১ নং প্ৰতিবাদীক ৰক্ষা কৰাৰ সুযোগ নিদিয়াকৈ পিছৰজনে লোৱা অনুমানৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি তদন্ত আগবঢ়াই নিবলৈ দিয়াটো যে তাত কোনো সন্দেহ থাকিব নোৱাৰে ১ নং প্ৰতিবাদীৰ স্বাৰ্থৰ বাবে ক্ষতিকাৰক হ'ব। [78-H; ৭৯-ক-বি)

২) বদলি গোচৰৰ ক্ষেত্ৰত বিষয়সমূহ হস্তান্তৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই আৰু পূৰ্বৰ অনুচ্ছেদসমূহত উল্লেখ কৰা আইন অনুসৰি সংশ্লিষ্ট উচ্চ ন্যায়ালয়ে সিদ্ধান্ত লব লাগে। (৭৯-এফ)

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ : দেৱানী আপীল নং ১২৫৭৩/১৯৯৬ ইত্যাদি।

গৌহাটীস্থিত অসম উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ চি.আৰ.নং ১০৮৭/১৯৯৪ চনৰ গোচৰত ৩.১.৯৬ তাৰিখে দিয়া ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা।

পি.পি. ৰাও, কে পাইছাৰন, টি.এল.ভি. আয়াৰ , এ.কে. গাংগুলী, এ.এম. খানৱিলকাৰ, শ্ৰীমতী পুৰাণ কুৰ্নাৰী, এছ.কে. মেন্দিৰাট্টা, বি. পাৰ্থসাৰথি, কে. স্বামী, ৰাজীৱ নন্দ চি. ভি. এছ. চি ৰাও, (বি.কে. প্ৰসাদ) পি. পাৰমেশ্বৰনৰ হৈ,

শ্ৰীমতী প্ৰভা স্বামী, অনিপ সত্তে, শ্ৰীমতী সন্ধ্যা ৰাজপাল, শ্ৰীমতী হেমন্তিকা ৱাহি, শ্ৰীমতী সুমিতা হাজৰিকা, কৈলাশ ভাছদেৱ আৰু ডব্লিউ.চি. চোপ্ৰা উপস্থিত দলসমূহৰ হৈ ।

আদালতৰ ৰায়দান প্ৰদান কৰে ন্যায়াধীশ ভাৰুচাই

এই আবেদন ভাৰতীয় নিৰ্বাচন আয়োগে, বিশেষ অনুমতিৰ জৰিয়তে, প্ৰথম প্ৰতিবাদীয়ে দাখিল কৰা লেখ আবেদনৰ ওপৰত গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ এজন বিদ্বান একক ন্যায়াধীশৰ ৰায় আৰু আদেশৰ বিৰুদ্ধে দাখিল কৰিছে।

প্ৰথমজন উত্তৰদাতাক নতুন দিল্লী সংসদীয় সমষ্টিত পঞ্জীয়নভুক্ত ভোটাৰ হৈ থাকোতে তেওঁ ২১ জুন, ১৯৯১ তাৰিখে কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটত মন্ত্ৰী হৈছিল। সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ৭৫ (৫)-ৰ বিধান অনুসৰি ছয় মাহৰ ভিতৰত তেওঁক সংসদৰ যিকোনো সদনলৈ নিৰ্বাচিত কৰাটো প্ৰয়োজনীয় আছিল।

১৯৯১ চনৰ ২৭ আগষ্টত প্ৰথমজন প্ৰতিবাদীয়ে অসম ৰাজ্যৰ ৫২-দিছপুৰ বিধানসভা সমষ্টিৰ নিৰ্বাচনী তালিকাত নিজৰ নাম অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত প্ৰ-পত্ৰ নং ৬ দিয়ে, তেখেতে কৈছিল যে তেখেতৰ বাসস্থান মাৰফৎ ডং হেমা প্ৰভা শইকীয়া, ৱাৰ্ড নং ৩৪, সৰু মাটৰিয়া পাহাৰ, ডাক ঘৰ: অসম সচিৱালয়, দিছপুৰ। তেওঁ তাত উল্লেখ কৰিছে যে, "মোৰ নাম হয়তো তলত উল্লেখ কৰা ঠিকনাত মই সাধাৰণতে বাস কৰা ইউ.টি. দিল্লী ৰাজ্যৰ নিৰ্বাচনী তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে আৰু যদি আছে, তেন্তে মই অনুৰোধ কৰিছো যে সেই নিৰ্বাচনী তালিকাৰ পৰা বাদ দিব লাগে"। তৃতীয় প্ৰতিবাদী, সংশ্লিষ্ট নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াই সাত দিনৰ ভিতৰত আপত্তি আমন্ত্ৰণ জনাই দাবীটো তেওঁৰ কাৰ্যালয়ৰ জাননী ফলকত পোষ্ট কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে, ১৯৯১ চনৰ ১১ ছেপ্টেম্বৰত উক্ত সমষ্টিটোত প্ৰথম প্ৰতিবাদীৰ নাম পঞ্জীয়ন কৰা হয়। প্ৰথম প্ৰতিবাদী, ১৯৯১ চনৰ ২৬ ছেপ্টেম্বৰত অসম ৰাজ্যৰ পৰা ৰাজ্যসভালৈ নিৰ্বাচিত হয়। ১৯৯১ চনৰ ২৯ ছেপ্টেম্বৰত তেওঁৰ নাম দিল্লীৰ নিৰ্বাচনী তালিকাৰ পৰা বাদ দিয়া হয়।

১৯৯২ চনৰ ২৯ ছেপ্টেম্বৰত আপীলকাৰীয়ে ঘোষিত কাৰ্যালয়ৰ ধাৰীৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য প্ৰপত্ৰ নং ১ প্ৰথম প্ৰতিবাদীলৈ তেওঁৰ সাধাৰণ বাসস্থানৰ স্থানৰ বিষয়ে তেওঁৰ বক্তব্যৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰে। ১৯৯৩ চনৰ ৭ জুনত প্ৰথমজন প্ৰতিবাদীয়ে সেই প্ৰ-পত্ৰখন দাখিল কৰি কয় যে, কিন্তু তেওঁৰ কেন্দ্ৰীয় কেবিনেট মন্ত্ৰীৰ পদত অধিষ্ঠিত হোৱাৰ বাবে তেওঁ সাধাৰণতে উক্ত সমষ্টিটোৰ অঞ্চলটোৰ পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা ঠিকনাটোত বাসিন্দা হলহেঁতেন। ১৯৯৩ চনৰ ৩ ছেপ্টেম্বৰত প্ৰথম প্ৰতিবাদীক তেওঁৰ সাধাৰণ বাসগৃহৰ বিষয়ে উক্ত বক্তব্যৰ সমৰ্থনত প্ৰমাণ দাখিল কৰিবলৈ আহ্বান জনোৱা হয়। ১৯৯৩ চনৰ ১৮ ছেপ্টেম্বৰত তৃতীয়জন উত্তৰদাতাই প্ৰথম উত্তৰদাতাক জনাইছিল যে উক্ত সমষ্টিটোৰ তালিকাত তেওঁৰ নাম অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে ।

১৯৯৩ চনৰ ২২ আৰু ২৮ ডিচেম্বৰত আপীলকাৰীয়ে সকলো ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ মুখ্য নিৰ্বাচনী বিষয়ালৈ লিখিছিল ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ নিৰ্বাচনী তালিকাত ব্যক্তিক পঞ্জীয়ন কৰাৰ অসৎ পন্থাৰ বিষয়ে য'ত তেওঁলোক সাধাৰণ বাসিন্দা নাছিল, আৰু বিষয়টো চাবলৈ নিৰ্দেশ দিলে।

এনে নিৰ্দেশনা অনুসৰি তৃতীয় প্ৰতিবাদীয়ে ১৯৯৪ চনৰ ২ ফেব্ৰুৱাৰীত প্ৰথম প্ৰতিবাদীলৈ এইদৰে লিখিছিল:

"য'ত নিৰ্বাচন আয়োগে আপোনাৰ ৫২ দিছপুৰ এল এ চিৰ এছ ৭৫ত সাধাৰণ বাসস্থান ঘোষণা কৰাত সন্দেহৰ সৃষ্টি কৰিছে । মই আপোনালোকক অনুৰোধ কৰিছো যে পূৰ্বে দাখিল কৰা প্ৰপত্ৰ নং ১ ত উল্লেখ কৰা অনুসৰি আপোনাৰ সাধাৰণ বাসস্থানৰ দাবীৰ সমৰ্থনত প্ৰমাণ দাখিল কৰক।"

(জোৰ দিয়া হৈছে)

ইয়াৰ পিছত ১৯৯৪ চনৰ ১৬ ফেব্ৰুৱাৰীত আন এক যোগাযোগৰ কৰা হয়। ১৯৯৪ চনৰ ১৮ আৰু ২২ ফেব্ৰুৱাৰীত প্ৰথম প্ৰতিবাদকাৰীৰ ব্যক্তিগত সচিবে উত্তৰ দিবলৈ সময় বিচাৰিছিল।

১৯৯৪ চনৰ ১ মাৰ্চত তেতিয়াৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তই প্ৰথম প্ৰতিবাদীৰ বিশেষ উল্লেখ কৰি এটা আদেশ গৃহীত কৰে। তেওঁ তথ্য আৰু তেওঁৰ গোচৰৰ তদন্তৰ কথা কিছু বিশদভাৱে উল্লেখ কৰিছিল। তাৰ পিছত তেওঁ কয় যে-

"৪০. ওপৰত উল্লেখ কৰা তথ্যসমূহৰ পৰা তলত দিয়া অনুমানসমূহ উত্থাপন হোৱা যেন লাগে :

(ক) যে যেতিয়া ২৯.৮.১৯৯১ তাৰিখে শ্ৰী মনমোহন সিঙে অসম ৰাজ্যৰ ৫২-দিছপুৰ বিধানসভা সমষ্টিৰ নিৰ্বাচনী তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত হোৱাৰ বাবে দাবী

আবেদন দাখিল কৰিছিল তেতিয়া তেওঁ জানিছিল যে তেওঁ দিল্লীত নিৰ্বাচক হিচাপে পঞ্জীয়ন কৰা হৈছে আৰু তেওঁ সাধাৰণতে বাসিন্দা দিল্লী আৰু অসমৰ নহয়। অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পত্নী মৰফৎ-ড° হেম প্ৰভা শইকীয়া ঠিকনাটো অসমত নিৰ্বাচক হিচাপে পঞ্জীয়ন কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰেহে লোৱা হৈছিল।

(খ) যে, নিৰ্বাচক পঞ্জীয়ন নিয়ম, ১৯৬০ৰ নিয়ম ৭ৰ অধীনত প্ৰ-পত্ৰ ১ৰ আৰু জনপ্ৰতিনিধি আইন, ১৯৫০ৰ ধাৰা ২০(৪)ৰ সৈতে পঢ়া ব্যৱস্থাৰ অধীনত ড° মনমোহন সিঙে দাখিল কৰা ঘোষণা পত্ৰ খন ১৯৯৩ চনত ভোটাৰ তালিকা ক্ৰছ চেকত প্ৰতিষ্ঠা হোৱা নাছিল।

(গ) ১৯৯৩ চনৰ ভিতৰত নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াই নিজৰ নাম নিৰ্বাচনী তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ বাবে গৃহীত কৰা আদেশৰ পৰা দেখা যায় যে এইটো তেওঁৰ উচ্চপদস্থ বিষয়াসকলৰ পৰা জোৰ-জবৰদস্তি কৰি দিয়া আদেশ আছিল যাৰ এই বিষয়ত কোনো অধিকাৰ নাছিল।

(ঘ) যে ২৬.৯.১৯৯১ তাৰিখে শ্ৰী মনমোহন সিঙৰ ৰাজ্য পৰিষদলৈ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰা নৰ্বাচনী বিষয়াজনক নিৰ্বাচনী তালিকাত শ্ৰী মনমোহন সিঙৰ নাম থকা লৈ পৰিালিত হৈছিল আৰু সেয়েহে শ্ৰী মনমোহন সিঙৰ নিৰ্বাচক হিচাপে পঞ্জীয়নৰ সময়ত সংঘটিত অবৈধতাৰ ভিত্তিত নিৰ্বাচনৰ বৈধতাৰ বিৰুদ্ধে কোনো প্ৰত্যাহ্বান গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলেহেঁতেন ।

(ঙ) যে, ২৯ .৮.১৯৯১ তাৰিখে নিৰ্বাচক পঞ্জীয়ন নিয়ম, ১৯৬০ৰ নিয়ম ১৩(১) আৰু নিয়ম ২৬(১)ৰ অধীনত প্ৰ-পত্ৰ ৬ দাবী আবেদন দাখিল কৰাৰ সময়ত আৰু ১৯৬০ চনৰ নিৰ্বাচক পঞ্জীয়ন নিয়মৰ নিয়ম ৭ৰ অধীনত আৰু ইয়াৰ সৈতে পঢ়া জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫০, ১৯৬০ৰ ধাৰা ২০(৪)ৰ অধীনত

দাখিল কৰা প্ৰ-পত্ৰ ১ত শ্ৰী মনমোহন সিং আৰু তেওঁৰ সমৰ্থক শ্ৰী নৰেইন চন্দ্ৰ কাকোটি দুয়োজনে ইচ্ছাকৃতভাৱে ঘোষণা কৰাৰ কাৰ্যালয়টো প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ কৰিছিল যিটো তেওঁলোকে নিজৰ জ্ঞাতসাৰে সত্য বুলি বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলেহেঁতেন। এনে ঘোষণাই ১৯৫০ চনৰ জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইনৰ ৩১ নং ধাৰাত দণ্ড বিধান আকৰ্ষণ কৰিব।

(চ) যে গুৱাহাটীৰ জিলা নিৰ্বাচনী বিষয়া আৰু অসম ৰাজ্যৰ মুখ্য নিৰ্বাচনী বিষয়াই ৫২-দিছপুৰ এল এ চিৰ নিৰ্বাচনী তালিকাত শ্ৰী মনমোহন সিঙৰ নাম অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ নিৰ্দেশ দি স্পষ্টভাৱে নিজৰ অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ বাহিৰলৈ গৈছে

৪১) ওপৰৰ পৰিস্থিতিত আয়োগে সংবিধানৰ ৩২৪ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত নিযুক্ত নিৰ্বাচনী তালিকা প্ৰস্তুত কৰাৰ অধীক্ষকতা, নিৰ্দেশনা আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষমতা ব্যৱহাৰ কৰি নিৰ্দিষ্ট বা সাধাৰণ নিৰ্দেশনা জাৰি কৰাৰ ক্ষমত; জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫০ৰ ২২ নং ধাৰাত আৰু ইয়াক সক্ষম কৰা অন্যান্য সকলো ক্ষমতাৰ অধীনত তলত দিয়া ধৰণে নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে:

(ক) ৫২-দিছপুৰ বিধান সভা সমষ্টিৰ নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াই ১৯৯৪ চনৰ ২ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে তেওঁৰ জাননী নং ডি চি(ই এল ই)৪৮/৯৩/১৫২(এ)ৰ জৰিয়তে তেওঁ আৰম্ভ কৰা তদন্ত ক্ষিপ্ৰতাৰে কৰিব লাগে। এনে তদন্ত যিমান পাৰি ক্ষিপ্ৰতাৰে সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগে আৰু নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াই ১৯৯৪ চনৰ ৩১ মাৰ্চৰ ভিতৰত ইয়াক সমাপ্ত কৰিবলৈ সকলো প্ৰচেষ্টা চলাব লাগে।

(খ) ওপৰৰ তদন্ত চলাই থাকোতে আৰু চূড়ান্ত আদেশ গৃহীত কৰাৰ সময়ত নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াই এই আদেশৰ পূৰ্বৰ অনুচ্ছেদসমূহত উত্থাপন কৰা তথ্যসমূহৰ প্ৰতি যথাযথভাৱে লক্ষ্য ৰাখিব লাগে।

(গ) যদিহে নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াই শেষত এই সিদ্ধান্তত উপনীত হয় যে শ্ৰী মনমোহন সিং আৰু/বা শ্ৰী নৰেইন চন্দ্ৰ কাকোটিয়ে ১৯৯১ আৰু/বা ১৯৯৩ চনত অসমত প্ৰথমজনৰ নাম নিৰ্বাচক হিচাপে পঞ্জীয়ন কৰাৰ বাবে ইচ্ছাকৃতভাৱে মিছা ঘোষণা কৰিছিল, তেন্তে তেওঁ জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫০ৰ ধাৰা ৩১ৰ অধীনত পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা ব্যক্তি(সকল)ৰ বিৰুদ্ধে তৎক্ষণাত যোগ্য আদালতৰ সন্মুখত প্ৰয়োজনীয় আইনী প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰিব লাগে।

৪২) আয়োগে সকলো তথ্য পৰীক্ষা কৰি আছে আৰু অধিক আইনী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ মনস্থ কৰিছে।”

১৯৯৪ চনৰ ৩ মাৰ্চত প্ৰথম প্ৰতিবাদীয়ে তৃতীয় প্ৰতিবাদীৰ আগত নিজৰ উত্তৰ দাখিল কৰে। একে তাৰিখৰ তৃতীয় প্ৰতিবাদীৰ আদেশত অধিক প্ৰমাণৰ আহ্বান জনোৱা হৈছিল। ১৯৯৪ চনৰ ১৬ মাৰ্চত প্ৰথমজন প্ৰতিবাদীয়ে উক্ত সমষ্টিটোৰ অঞ্চলটোৰ এজন সাধাৰণ বাসিন্দা হোৱাৰ সম্পৰ্কীয় তদন্তৰ শুদ্ধতাক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছিল, যিখন লেখ আবেদন দাখিল কৰিছিল, যাৰ ওপৰত আপীলৰ আদেশ গৃহীত হৈছিল।

লেখ আবেদনখন উচ্চ ন্যায়ালয়ে আংশিকভাৱে অনুমতি দিছিল, এইদৰে কৈছিল:

"৮৭. সেই অনুসৰি এই লেখ আবেদন তলত দিয়া ধৰণে ৰখাৰ নিষ্পত্তি কৰা হয়:

(i) যে জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫০ত উল্লেখ কৰা কোনো সমষ্টিৰ "সাধাৰণ বাসিন্দা" বোলে সেই ঠাইৰ অভ্যাসগত বাসিন্দা বা প্ৰকৃততে নিয়মীয়া, স্বাভাৱিক বা সাধাৰণ গতিপথত বাসিন্দাক বুজাব। ইয়াৰ অৰ্থ হল সেই ঠাইৰ এজন সাধাৰণ আৰু স্বাভাৱিক বাসিন্দা। বাসগৃহটো স্থায়ী

হব লাগিব আৰু অস্থায়ী বা আকস্মিক হব নালাগিব। যথেষ্ট সময়ৰ বাবে ওপৰত উল্লেখ কৰা দৰেই হব লাগিব, তেওঁৰ স্থায়ীভাৱে বাস কৰাৰ উদ্দেশ্য থাকিব লাগিব। সেই ঠাইত তেওঁৰ যথেষ্ট সময়ৰ বাবে বসতি স্থাপন কৰা বাসস্থান থাকিব লাগিব, যাৰ বাবে এজন যুক্তিবাদী ব্যক্তিয়ে তেওঁক সেই ৰাজ্যৰ বাসিন্দা হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব।

(ii) ১৯৫০ চনৰ আইন অনুসৰি ঘোষণা কৰা পদত অধিষ্ঠিত ব্যক্তিয়ে প্ৰ-পত্ৰ নং ৬ত ঘোষণা দাখিল কৰিব পাৰে আৰু এনে ঘোষণাক শুদ্ধ বুলি মানি লব লাগিব আৰু ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণ দাখিল কৰাৰ বোজা এনে ব্যক্তিৰ ওপৰত নপৰে; সেই বোজা ঘোষিত পদবী গ্ৰহণৰ সন্দৰ্ভত ইয়াক বিতৰ্ক কৰা কৰ্তৃপক্ষৰ ওপৰত পৰিব।

(iii) ঘোষিত পদবী গ্ৰহণৰ সন্দৰ্ভত অনুসন্ধানৰ উপৰিও,

ঘোষিত পদবীধাৰীয়ে কৰা এনে ঘোষণাৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ তদন্ত কৰিব নোৱাৰি কাৰণ ডিমিং প্ৰভিজন/কল্পকাহিনী সৃষ্টি কৰি বিধিখনে ঘোষিত পদৰ ধাৰীক কোনো এটা স্থান "সাধাৰণ বাসস্থান" সম্পৰ্কে ঘোষণা কৰিবলৈ বিশেষাধিকাৰ/অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে আৰু সেইটো চূড়ান্ত বুলি ধৰিব লাগিব।

(iv) ১.৩.৯৪ তাৰিখৰ আদেশ (পৰিশিষ্ট-জে), ২.২.৯৪ তাৰিখৰ জাননী আৰু16.2.94 (পৰিশিষ্ট- দি আৰু এফ) আৰু 3.3.94 (পৰিশিষ্ট-আই) তাৰিখৰ আদেশ আইনৰ কৰ্তৃত্ব অবিহনে, বিচাৰ ক্ষমতা অবিহনে আৰু আইন উলংঘা কৰি জাৰি কৰা বুলি ওপৰত উল্লেখ কৰা ধৰণে কৈ বাতিল হৈ থাকিব।"

আপীলকাৰীয়ে "সাধাৰণ বাসিন্দা" শব্দটোৰ অৰ্থৰ সন্দৰ্ভত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ তথ্যৰ শুদ্ধতা মানি লৈছে। ঘোষিত পদত অধিষ্ঠিত ব্যক্তিয়ে তেওঁৰ "সাধাৰণ বাসস্থান"ৰ স্থানৰ ঘোষণাৰ প্ৰভাৱৰ সন্দৰ্ভত ইয়াৰ তথ্যৰ শুদ্ধতাক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰে আৰু ফলস্বৰূপে ১৯৯৪ চনৰ ১ মাৰ্চ আৰু ৩ মাৰ্চৰ আদেশ আৰু ১৯৯৪ চনৰ ২ ফেব্ৰুৱাৰী আৰু ১৬ ফেব্ৰুৱাৰীৰ জাননী বাতিল কৰা হয়।

১৯৫০ চনৰ জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইনৰ ২০ নং ধাৰাত "সাধাৰণ বাসিন্দা"ৰ সংজ্ঞা দিয়া হৈছে। ইয়াৰ উপ-ধাৰা (৪), (৫) আৰু (৭) ইয়াত প্ৰাসংগিক; সেইবোৰ এনে ধৰণৰ :

> "(৪) নিৰ্বাচন আয়োগৰ সৈতে আলোচনা কৰি ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে এই উপ-ধাৰাৰ বিধান প্ৰযোজ্য হোৱা কাৰ্যালয় বুলি ঘোষণা কৰা ভাৰতৰ যিকোনো পদত অধিষ্ঠিত হোৱা যিকোনো ব্যক্তিক সাধাৰণতে সমষ্টিৰ যিকোনো তাৰিখত বাসিন্দা বুলি গণ্য কৰা হ'ব ,কিন্তু এনে যিকোনো পদ গ্ৰহণৰ বাবে তেওঁ সেই তাৰিখত সাধাৰণতে বাসিন্দা হ'লহেঁতেন।"
>
> "(৫) উপ-ধাৰা (৩) বা উপ-ধাৰা (৪)ত উল্লেখ কৰা যিকোনো ব্যক্তিৰ বক্তব্য নিৰ্ধাৰিত প্ৰ-পত্ৰত কৰা আৰু নিৰ্ধাৰিত পদ্ধতিৰে পৰীক্ষা কৰা, যে কিন্তু তেওঁৰ সেৱাৰ অৰ্হতা থকা বা কিন্তু উপ-ধাৰা (৪)ত উল্লেখ কৰা যিকোনো পদত অধিষ্ঠিত হোৱাৰ বাবে তেওঁ সাধাৰণতে যিকোনো তাৰিখত নিৰ্দিষ্ট ঠাইত বাস কৰা হ'লহেঁতেন, ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণৰ অভাৱত শুদ্ধ বুলি গ্ৰহণ কৰা হ'ব।"
>
> "(৭) যদি কোনো ক্ষেত্ৰত কোনো প্ৰাসংগিক সময়ত কোনো ব্যক্তি সাধাৰণতে ক'ত বাস কৰে সেই বিষয়ে প্ৰশ্ন উত্থাপন হয়, প্ৰশ্নটো গোচৰৰ সকলো তথ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিৰ্বাচন আয়োগৰ সৈতে আলোচনা কৰি এই হৈ ল'ব পৰা নিয়মৰ ভিত্তিত নিৰ্ধাৰণ কৰা হ'ব।"

প্ৰথম প্ৰতিবাদীজন যে প্ৰাসংগিক সময়ত এই উপ-ধাৰাসমূহৰ বিধানসমূহ প্ৰযোজ্য হোৱা কাৰ্যালয়ত থকা এজন ব্যক্তি আছিল বুলি বিতৰ্ক নাই।

১৯৬০ চনৰ নিৰ্বাচক পঞ্জীয়ন নিয়মৰ ৭ নং নিয়মত কোৱা হৈছে :

"৭) ধাৰা ২০ (জে)ৰ অধীনত বিবৃতি- যিজন ব্যক্তিয়ে ঘোষিত পদবীত আছে বা সেৱাৰ অৰ্হতা আছে আৰু যি সমষ্টিত, কিন্তু তেনে পদবীত থকাৰ বাবে বা এনে অৰ্হতা থকাৰ বাবে তেওঁ সাধাৰণতে বাসিন্দা হলহেঁতেন, সেই সমষ্টিৰ বাবে তালিকাত পঞ্জীয়ন হব বিচাৰে, সমষ্টিৰ পঞ্জীয়ন বিষয়াৰ ওচৰত যথোউপযুক্ত প্ৰ-পত্ৰ ১, ২, ২ক আৰু ৩ৰ ভিতৰত যিকোনো এখনত বিবৃতি দাখিল কৰিব লাগিব।

(২) উপ-নিয়ম (১)ৰ অধীনত দাখিল কৰা প্ৰতিটো বিবৃতি প্ৰ-পত্ৰত উল্লেখ কৰা ধৰণে পৰীক্ষা কৰা হব।

(৩) এনে প্ৰতিটো মন্তব্য বৈধ হোৱা বন্ধ হ'ব যেতিয়া ইয়াক প্ৰস্তুত কৰা ব্যক্তিজনে ঘোষিত পদত অধিষ্ঠিত হোৱা বন্ধ কৰে বা, যিদৰে হ'ব পাৰে, সেৱাৰ অৰ্হতা থাকিব পাৰে।"

পূৰ্বতে উদ্ধৃত ধাৰা ২০ৰ উপ-ধাৰা (৪)ৰ কাৰণে ঘোষিত পদবী গ্ৰহণ কৰা ব্যক্তিক আইন অনুসৰি যিকোনো তাৰিখতে তেওঁ সাধাৰণতে বাস কৰা সমষ্টিৰ সাধাৰণ বাসিন্দা বুলি গণ্য কৰা হয় কিন্তু সেই কাৰণে তেওঁ এনে ঘোষিত পদবীত

থাকে। ইয়াৰ বাবে ধাৰা ২০ৰ উপ-ধাৰা (৫)ৰ কাৰণে ঘোষিত পদৰ ধাৰীৰ, প্ৰ-পত্ৰত দিয়া বিবৃতি আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি পৰীক্ষা কৰি ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণৰ অভাৱত শুদ্ধ বুলি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব "। য'ত এনে ব্যক্তিৰ সাধাৰণ বাসস্থানৰ প্ৰশ্ন উত্থাপন হয়, তেনে ক্ষেত্ৰত ধাৰা ২০ৰ উপ-ধাৰা (৭)ৰ অধীনত " গোচৰৰ তথ্যৰ ভিত্তিত সিদ্ধান্ত লোৱা হ'ব।" (উপ-ধাৰাত এই হৈ নিয়মৰ কথা কোৱা হৈছে যদিও কোনো এটা গঠন হোৱা নাই।)

গতিকে এইটো স্পষ্ট যে ঘোষিত পদৰ ধাৰীৰ বক্তব্য সদায় শুদ্ধ বুলি মানি লব নালাগে। ইয়াৰ ওপৰত প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব পাৰি, যদিহে নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াৰ হাতত "বিপৰীত প্ৰমাণ" থাকে। গতিকে ঘোষিত পদবীধাৰীয়ে তেওঁৰ সাধাৰণ বাসস্থান সম্পৰ্কে দিয়া বক্তব্যৰ শুদ্ধতাক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিবলৈ, নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াৰ হাতত ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণ থাকিব লাগিব। সেয়া হল ঘোষিত পদৰ ধাৰীৰ বক্তব্য গ্ৰহণ নকৰাৰ পূৰ্বচৰ্ত । যদি নিৰ্বাচনী পঞ্জীয়ন বিষয়াৰ হাতত এনে প্ৰমাণ থাকে, তেন্তে তেওঁ সেই অনুসৰি কোনো ঘোষিত কাৰ্যালয়ৰ ধাৰীক অৱগত কৰিব লাগিব, আৰু এনে প্ৰমাণৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰিব লাগিব যাতে ঘোষিত পদৰ ধাৰীয়ে তাৰ পিছত হবলগীয়া তথ্যৰ তদন্তৰ সময়ত ইয়াক খণ্ডন কৰিব পাৰে। গোচৰৰ তথ্যৰ ওপৰত তদন্ত "সিদ্ধান্ত" ল'ব লাগিব; ইয়াৰ অৰ্ধ-ন্যায়িক চৰিত্ৰ স্পষ্ট।

গতিকে প্ৰশ্নটো হল প্ৰথম উত্তৰদাতাৰ বিৰুদ্ধে তদন্ত আগবঢ়াব পাৰিনে ? দেখা যাব যে তৃতীয় প্ৰতিবাদীয়ে ১৯৯৪ চনৰ ২ জুন তাৰিখে লিখা পত্ৰখনৰ দ্বাৰা তদন্ত আৰম্ভ কৰা হৈছিল য'ত প্ৰথম প্ৰতিবাদীক তেওঁৰ "প্ৰ-পত্ৰ নং ১ত উল্লেখ কৰা সাধাৰণ বাসস্থানৰ দাবী"ৰ সমৰ্থনত প্ৰমাণ দাখিল কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল। প্ৰ-পত্ৰ নং ১ ঘোষিত পদত অধিষ্ঠিত ব্যক্তিয়ে নিজৰ সাধাৰণ বাসস্থান ঘোষণা কৰাৰ সৈতে জড়িত। ১ নং প্ৰপত্ৰত দাবীটো প্ৰথম প্ৰতিবাদীয়ে ১৯৯৩ চনৰ ৭ জুনত দাখিল

কৰিছিল যেতিয়া তেওঁ ইতিমধ্যে কেবিনেট মন্ত্ৰী আছিল আৰু এইদৰে ঘোষিত পদৰ ধাৰী আছিল। তাত তেওঁৰ বক্তব্যক ২০ নং ধাৰা, উপধাৰা (৪) আৰু (৫)ৰ প্ৰকৃত ব্যাখ্যাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি তৃতীয় প্ৰতিবাদীয়ে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব পাৰিলেহেঁতেন যদিহে তৃতীয় প্ৰতিবাদীৰ হাতত ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰমাণ থাকিলহেঁতেন আৰু তৃতীয় প্ৰতিবাদীৰ হাতত আছিল প্ৰথম উত্তৰদাতাক সেই তথ্য আৰু এনে প্ৰমাণৰ বিষয়বস্তুৰ বিষয়ে অৱগত কৰিছিল। তৃতীয় প্ৰতিবাদীজনৰ হাতত ইয়াৰ বিপৰীত কোনো প্ৰমাণ থকাৰ কথা একোৱেই নাই, আৰু তেওঁ নিশ্চিতভাৱে ১৯৯৪ চনৰ ২ জুন তাৰিখে লিখা পত্ৰখনত তেনেকৈ উল্লেখ কৰা নাছিল। আচলতে তেওঁ প্ৰথম প্ৰতিবাদীক নিজৰ প্ৰমাণ দাঙি ধৰিবলৈ আহ্বান জনাইছিল। প্ৰ-পত্ৰ নং ১ ত প্ৰথম প্ৰতিবাদীৰ বক্তব্যক সেয়েহে প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব নোৱাৰিলেহেঁতেন আৰু এই লৈ কৰা তদন্ত আইনগতভাৱে ভুল।

আপীলকাৰীৰ হৈ দাবী কৰা হৈছিল যে ১৯৯৪ চনৰ ১ মাৰ্চ তাৰিখৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ আদেশ আৰু তাৰ পিছৰ জাননীসমূহে দেখা গৈছিল যে তদন্তটো প্ৰথম প্ৰতিবাদীয়ে তেওঁৰ সাধাৰণ বাসস্থানৰ স্থানৰ বিষয়ে ৬ নং প্ৰ-পত্ৰত দিয়া বক্তব্যৰ সৈতেও জড়িত আছিল, অৰ্থাৎ যেতিয়া তেওঁ কোনো ঘোষিত পদৰ ধাৰী নাছিল, আৰু সেয়েহে, তদন্ত আগবঢ়াই নিবলৈ অনুমতি দিব লাগে। প্ৰথমতে, তদন্ত আৰম্ভ হৈছিল তৃতীয় প্ৰতিবাদীৰ ২ ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৯৪ চনৰ পত্ৰৰ পৰা য'ত প্ৰথম প্ৰতিবাদীক "প্ৰ-পত্ৰ নং ১ত উল্লেখ কৰা আপোনাৰ সাধাৰণ বাসস্থানৰ দাবীৰ সমৰ্থনত" প্ৰমাণ দাখিল কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল অৰ্থাৎ প্ৰথম প্ৰতিবাদীয়ে 'ঘোষিত কাৰ্যালয়' ৰ ধাৰী হিচাপে দিয়া বক্তব্যৰ সমৰ্থনত। দ্বিতীয় স্থানত, আৰু যিকোনো পৰিস্থিতিত, তেতিয়াৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ ১ মাৰ্চ, ১৯৯৪ চনৰ আদেশৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি তদন্ত আগবঢ়াই নিব নোৱাৰিব। এই আদেশত চলি থকা তদন্তৰ তথ্যৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছিল, যাৰ বিষয়ে প্ৰথম প্ৰতিবাদীৰ কোনো জাননী নাছিল। ইয়াৰ

পৰাই এনে "অনুমান" কৰিছিল যিবোৰ প্ৰথম উত্তৰদাতাৰ বাবে অতি বিৰূপ আছিল। ইয়াৰ পিছত তৃতীয় প্ৰতিবাদীক তদন্ত চলাই তাৰ ওপৰত চূড়ান্ত আদেশ প্ৰদান কৰাৰ সময়ত "এই আদেশৰ পূৰ্বৰ অনুচ্ছেদসমূহত উত্থাপন কৰা তথ্যসমূহৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব আৰু যথাযথভাৱে লক্ষ্য ৰাখিবলৈ" নিৰ্দেশ দিয়ে। এই কথাটো লক্ষ্য কৰি যে ৩য় প্ৰতিবাদীজন তেতিয়াৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ অধীনস্থ আছিল আৰু, প্ৰথম প্ৰতিবাদীক প্ৰতিৰক্ষাৰ সুযোগ নিদিয়াকৈ পিছৰজনে লোৱা অনুমানৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি, তদন্ত আগবঢ়াই নিবলৈ দিয়াটো যে ন্যায্য আৰু প্ৰথম উত্তৰদাতাৰ স্বাৰ্থৰ বাবে ক্ষতিকাৰক হব তাত কোনো সন্দেহ থাকিব নোৱাৰে। তদন্ত আৰু ইয়াৰ সৈতে জড়িত সকলো জাননী আৰু আদেশ বাতিল হব লাগিব।

আপীলকাৰীৰ বাবে ই অনুমোদিত হব, যদি পৰামৰ্শ দিয়া হয়, তেন্তে এতিয়া যেতিয়া তেওঁ ঘোষিত পদৰ ধাৰী নহয়, তেতিয়া প্ৰথম প্ৰতিবাদীক উক্ত সমষ্টিত প্ৰথম প্ৰতিবাদীৰ সাধাৰণ বাসস্থানৰ সম্পৰ্কে প্ৰৱেশ কৰা নিৰ্বাচনী তালিকাখন শুধৰণিৰ বাবে জাননী জাৰি কৰিব লাগে। প্ৰথম উত্তৰদাতাৰ বাবে সকলো উপলব্ধ বিষয় উত্থাপন কৰাটো মুকলি হব । এনে তদন্তৰ বিষয়ত ১৯৯৪ চনৰ ১ মাৰ্চ তাৰিখৰ আদেশত তেতিয়াৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ পৰ্যবেক্ষণৰ উল্লেখ নকৰাকৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হব।

আবেদন বিফল হয় আৰু খাৰিজ কৰা হয়।

খৰচৰ ক্ষেত্ৰত কোনো আদেশ নাথাকিব।

টি.পি. (চি)নং: ৭৯-৮১/১৯৯৫ ।

যিবোৰ বিষয়ৰ সন্দৰ্ভত বদলি আবেদন দাখিল কৰা হয়, সেইবোৰ এতিয়া এই আদালতলৈ হস্তান্তৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। ওপৰৰ ৰায়দানত উল্লেখ কৰা আইন অনুসৰি সংশ্লিষ্ট উচ্চ ন্যায়ালয়ে সিদ্ধান্ত লব। সেই অনুসৰি বদলিৰ আবেদনসমূহ নিষ্পত্তি কৰা হয়।

সেই অনুসৰি আপীল খাৰিজ আৰু আবেদন নিষ্পত্তি কৰা হয়।

অনুবাদক- প্ৰণৱ জ্যোতি বৰা, জ্যেষ্ঠ অনুবাদক